

מועד ניסן תשפ"ב

בס"ד

בחינה בהלכות פסח יום טוב וחול'מ

ג' ניסן תשפ"ב

הנחיות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק! ותגוש תלונה לוועדת משמעת.
3. יש להתחיל כל תשובה בראש עמוד.
4. שאלה המחולקת למספר סעיפים, אף תשובתה תהיה מחולקת כך. אין להשיב על כל חלקי השאלה יחדיו.
5. לתשומת לבכם: דפי הטיוטה לא ייבדקו!
6. חלק א' – עיון – 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 7 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 7 התשובות שמבקש לבדוק.
7. חלק ב' – יישום – 4 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 3 תשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 3 התשובות שמבקש לבדוק.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.

1. א. איתא במסכת פסחים דף ו' ע"א, תנאי: "שואלין ודורשין בהלכות פסח קודם הפסח שלוש ימים", ושנינו במסכת מגילה דף לב ע"א, "משה תיקן להם לישראל שיהיו שואלין ודורשין בהלכות פסח בפסח", מה הסתירה בין המימראות? וכיצד פירשו רבותינו הראשונים סתירה זו? מה הנפקותא ההלכתית שנובעת מהלכה זו? **פרט!**
ב. מי נחשב בן העיר בכדי שבני עירו יהיו חייבים ליתן לו מעות חיטין? ומה המנהג בזה?
ג. אין לו מספיק יין לקיים מצוות ארבע כוסות כיצד ינהג? והאם יוכל לקיים מצווה זו במשקה אחר? וכשאינו לו כלל משקה, האם יש שינוי בנוסח ההלל שבהגדה?
2. א. לווה מחברו חמץ לפני פסח, האם חייב להחזיר לאחר חג הפסח? **הוכח!**
ב. יהודי המקבל מגוי כיכרות לחם בריבית כל שבוע במשך השנה. מה עליו לעשות קודם חג הפסח?
ג. כיצד יעשה המעסיק עבד נוכרי ועתה צריך לזון אותו?
ד. למה אסור לקנות בחג הפסח חמץ עבור גוי במעותיו של הגוי?
ה. האם מותר להשכיר חמורו או ביתו לגוי אשר ישמשו אותו לחמץ בפסח?

עמ' 1 מתוך 3

3.

- א. מתי יגעיל את כליו לכבוד חג הפסח, ומדוע? **פרט!**
ב. האם מותר ללבן כלי ביום טוב? **פרט את הדין ונמק!**

4.

- א. האם יש לברור את החיטים מפני כרסום עכברים? **נמק!**
ב. מה דין דגן שצמח מחמת לחלוחית הארץ? ומה דין מלח שנמצאו בו גרגירי חיטה?
ג. מצה העשויה מתערובת של אורז וקמח של אחד מחמשת מיני דגן – האם יוצא בה ידי חובתו?
ד. האם מברך ויוצא ידי חובה במצה 1. גזולה? 2. מבושלת? 3. שנלקחה בהקפה? 4. שהוחלפה במאפיה? – ביו"ט ראשון ושני?
ה. מהי הצורה הנכונה להפרשת חלה בעיסת המצות?

5. הלכות יום טוב.

- א. הרוצה לאפות ביום טוב, האם יכול לטחון קמח תבלין ומלח לצורך זה?
ב. האם יכול למדוד את מידת הקמח והתבלין?
ג. האם מותר לו להפריש חלה מן העיסה ביום טוב?
ד. האם מותר לאפות עיסה ולשחוט מהבהמות כשהן בשותפות היהודי עם גוי?
ה. האם מותר לחלוב או לעשות גבינה או חמאה ביום טוב, ומה דין העמדת חלב בקיבת בהמה?

6. המים לאפיית המצה.

- א. שנינו בפסחים דף מב ע"א "אמר רב יהודה" **"אישה לא תלוש אלא במים שלנו"** כיצד ביארו הראשונים מימרא זו, ומה טעמה?
ב. מה דין בדיעבד, והאם מתבטלים מים שלא לנו במים שלנו?
ג. האם ניתן ללוש עיסה למצות במי פירות, ביצים [מי ביצים או ביצים מבושלות], או מלח?

7.

- א. האם מותר לעשות ביום טוב מדורה בכדי להתחמם? והאם מותר לחמם מים בכדי להתרחץ?
ב. פרצה דליקה, האם מותר לכבותה ביום טוב?
ג. האם מותר להניח נר במקום שמנשבת בו הרוח?

8. הלכות חול המועד

- א. האם מלאכת חול המועד אסורה מהתורה או מדרבנן? עבר ועשה מלאכה מה עונשו?
ב. האם מותר לכתוב במועד: שטר קידושין, כתובה, שטר חוב, שטר קניין ושטר ערבות?
ג. האם מותר להלוות בריבית לגוי בחול המועד?
ד. האם מותר לתת בגדים לכביסה אצל גוי בחול המועד?

*****

חלק ב' – יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה

9.

בבעלותו של ראובן בנק להלוואת כספים, הוא הילווה לגוי כסף לפני פסח וקיבל עירבון או משכון חמץ. מה דין החמץ אחר הפסח? ומה הדין כשהמלווה הוא גוי והחמץ ניתן לו כמשכון מהיהודי?

10.

לשמעון יש אוצר של ערמות תבן ופירות וכן רפתות ודיר לבעלי חיים. האם ובאיזה אופן מותר לו לקחת מהן ביום טוב?

11.

א. שמעון מבקר בחנות אחר הפסח ומצא בה חמץ, האם הוא מותר? **פרט!**
ב. **לראובן יש בגג ובספינה הרבה חיטה** ולא ידוע אם באו עליה מים, כיצד ינהג בהן בפסח?
ג. האם מותר לצרוך דבש ללא הכשר בפסח?

12.

לקראת חג הפסח פנה בנימין לרבו ובפיו כמה שאלות מעשיות בכדי לדעת כיצד לנהוג:
א. מהו שיעור כזית מצה ומרור, האם יצא ידי חובתו בבריה [דהיינו קלח שלם] שאין בו כזית?
ב. מאיזו מצה יש לאכול לכתחילה אחר ברכות המוציא ועל אכילת מצה? מה הטעם בזה?
ג. האם יש לאכול את ה"כורך" בהסיבה? ומה ההוכחה לכך?
ד. בנו, בשעת ריתחא נשבע או אסר בקונם שלא יאכל מצה ומרור ולא ישתה ארבע כוסות – האם חל האיסור?
ה. 1. יש לו רק כזית מצה משומרת אחת כיצד ינהג? 2. חולה שאינו יכול לאכול אלא כזית כיצד ינהג?

*****

בהצלחה!!!